

úchylky, jak odvolací soud míní, nýbrž jsou to změny, t. j. přijetí nabídky za jiných modalit, než byly ty, za nichž byla nabídka činěna, jimiž se mění, po případě zhoršuje právní postavení nabízečovo, jsou to dodatky, jež nejsou v souhlase s nabídkou a s úmyslem nabízečovým, což tento také vytknul v dopise ze dne 4. února 1929, zdůrazniv, že měl ujednáno vyčerpání inserce podle vlastní volby, nikoli ve lhůtě jedno-měsíční. Na tom nezměnil nic ani dodatek dopisu ze dne 30. ledna 1929, že »pro všechny eventuality jsou platné podmínky našeho objednávkového blanketu«, neboť dodatek tento jest nejasný, což jest přičísti na vrub žalobkyně, jež se tak nejasně vyjádřila. Tímto potvrzením nabídky žalovaného žalující firmou nevzešla smlouva o dílo, nýbrž byla zamítnuta nabídka žalovaného a současně učiněna žalobkyní nabídka nová, jež však již nebyla přijata žalovaným, jakž plyne z jeho dopisu ze dne 4. února 1929, v němž píše, že nemůže přijmouti nabídku žalobkyně. Dodal-li žalovaný slova »a objednávku tímto zrušuji«, nelze z toho vyzovovati, že objednávka byla již hotová, nýbrž jest to jen zdůraznění slov žalovaného, že nabídku žalobkyně nepřijímá a na původní nabídce netrvá. Neuskutečnila-li se smlouva o dílo, nemůže z ní žalobkyně vyzovovati právo vůbec a právo na »smluvenou« úplatu zvláště. Ochota žalobkyně přistoupiti na původní nabídku, vyjádřená teprve v dopise ze dne 8. února 1929 byla projevena opožděně a nemohla na tomto stavu věci nic změnit a jest pro tento spor bez významu (srov. rozh. 7096 sb. n. s.). Neposoudil proto odvolací soud případ správně po právní stránce a bylo proto změnou napadeného rozsudku žalobu zamítnouti, aniž bylo potřebí se obíratí otázkou, zda vytisknuté obrazy a článek mají vady podstatné čili nic.

Čís. 11178.

Předpisu § 921 obč. zák. nelze použiti při obchodech.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1931, Rv I 1273/30.)

Žalobce prodal žalovaným dvě auta, jež žalovaní nepřevzali. Žalobu o náhradu škody, již prý žalobce utrpěl nepřevzetím aut, proce sní soud první stolice zamítl, ježto žalobce, ustoupiv od smlouvy, vykonal volbu podle čl. 354 obch. zák. a nemůže se již domáhati na žalovaných náhrady škody. Odvolací soud vyhověl odvolání žalobce potud, že zamítl žalobu jen pro tentokráte. V otázce, o niž tu jde, uvedl v důvodech: Odvolatel dovozuje, že právo volby vykonal teprve žalobou, podle níž se rozhodl konečně pro nárok na náhradu škody z nesplnění smlouvy. Ostatně prý čl. 354 obch. zák. nevylučuje, by při ustoupení od smlouvy nebyl uplatňován také ještě nárok na náhradu škody. Občanský zákoník, na nějž čl. 1 obch. zák. poukazuje, ustanovuje prý v § 921, že se ustoupení od smlouvy nedotýká nároku na náhradu škody ze zaviněného nesplnění. Tato zásada prý platí i pro obor práva obchodního, ježto není mezi právem obchodním a občanským ni-

jakého rozdílu a nebylo prý ho ani před vydáním III. dílčí novely, bylo-li prodlení nebo zmaření plnění dlužníkem zaviněno. Ostatně prý nelze na žalobce v souzeném případě použití předpisů práva obchodního, an se závazek žalovaných řídí podle § 921 obč. zák. K těmto vývodům jest uvést: Prvý soud správně dovodil, že jest žalobce pokládati za kupce ve smyslu čl. 4 obch. zák., bez ohledu k tomu, zda jest protokolován čili nic, a že prodej automobilů, o nějž šlo, je na jeho straně obchodem. Pak jest však podle čl. 277 obch. zák. použití předpisů IV. hlavy obchodního zákona ohledně obou smluvních stran. Jen kdyby obchodní zákon neměl nijakých ustanovení, bylo by lze použití obchodních obyčejů neb ustanovení občanského práva (čl. 1 obch. zák.). Ocitli-li se žalovaní svým zaviněním v prodlení s přijetím zboží (obou aut), měl žalobce právo prodati zboží podle čl. 343 obch. zák. Pakliže se žalovaní ocitli svým zaviněním v prodlení i se svým plněním, mohl žalobce vykonati některé z práv uvedených v čl. 354 obch. zák. Při obchodní koupi, o niž tu šlo, jsou oprávnění prodávajícího při prodlení kupitelově upravena v čl. 354 obch. zák. způsobem vyčerpávajícím. Prodátel může se podle obchodního zákona domáhati náhrady škody místo plnění jen za podmínek čl. 354 obch. zák. Může proto uplatňovati náhradu škody na místo plnění jen tím způsobem, že zboží prodá podle čl. 343 obch. zák. na účet kupujícího a domáhá se pak náhrady konkrétní škody, jež vyplývá z výsledku vykonaného prodeje. Nárok na náhradu jinaké abstraktní škody obchodní zákon prodávateli nepropůjčuje. Zdá-li se prodávateli postup ten (svépomocný prodej) příliš složitý nebo riskantní, má zvoliti jiné právo. Poněvadž obchodní zákon má tu zvláštní, přesné ustanovení, nelze tu (podpůrně) použití předpisů práva občanského, § 921 obč. zák. v doslovu třetí dílčí novely, jehož se žalobce dovolává. Z materiálů k této novele vyplývá, že otázka účinku prodlení byla při koupi upravena pro obor práva občanského vědomě jinak, než se stalo pro obor práva obchodního. Podotknouti jest, že čl. 354 obch. zák. nerozlišuje, o jakou náhradu škody jde, nýbrž mluví o náhradě škody z nesplnění vůbec. An žalobce jako prodávatel uplatňuje proti žalovaným jako kupujícím nárok na náhradu škody, jež mu prý vzešla tím, že žalovaní neodebrali a nezaplatili koupená auta, ač se nezachoval podle čl. 354 obch. zák. a neprovedl prodej ve smyslu čl. 343 obch. zák., měla býti žaloba již z tohoto důvodu pro tentokráte zamítnuta; neboť provedení prodeje podle čl. 343 obch. zák. jest materiálně-právním předpokladem takového nároku náhradního. k jehož nedostatku je přihlížeti z úřadu. Teprve, kdyby žalobce prokázal tento nezbytný předpoklad uplatňovaného nároku, bylo by se zabývati námitkami žalovaných. Z toho, co uvedeno, vyplývá, že žaloba neměla býti zamítnuta z důvodu prvním soudem uvedeného, proto, že žalobce dopisem z 12. února 1929 od smlouvy ustoupil a tím právo volby podle čl. 354 obch. zák. konsumoval, nýbrž, že žalobní žádání bylo zamítnouti pro tentokrát proto, že žalobce neprovedl svépomocný prodej podle čl. 343 obch. zák.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalobce, mimo jiné z těchto
 Civilní rozhodnutí XIII.

d ů v o d ů:

Správně dovodil odvolací soud, že předpisy občanského zákona, jmenovitě § 921 obč. zák. nemohou přijíti v úvahu. Platí to zejména i o zaviněném neplnění. Marně dovolatel poukazuje k tomu, že by takto zmizel rozdíl mezi nesplněním zaviněným neb úmyslným a nezaviněným, což prý by vedlo k nesrovnalostem. Prodávatel může hájiti své zájmy a může se rozhodnouti proto, by trval na plnění a na náhradě škody, má-li za to, že to lépe hovoří jeho zájmům, než odstoupení od smlouvy.

Čís. 11179.

Dávka z majetku (zákon ze dne 8. dubna 1920, čís. 309 sb. z. a n.).

Vyplatil-li peněžní ústav celý vklad i s částkou zadržanou na dávku z majetku, postupníku dávkou povinného, a musel-li pak zaplatiti bernímu úřadu dávku z majetku do výše zadržené části vkladu, nemůže se domáhati na dávkou povinném náhrady podle § 1042 obč. zák. Lhostejno, proč nedbal peněžní ústav předpisů o zabavení části vkladu a proč proti nim jednal.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1931, Rv I 1293/30.)

Žalovaný převzal od manželů B-ových vkladní knížku, znějící k 1. březnu 1919 na 15.466 Kč složenou jako kauci těmito manželi za jednání o pronájem hotelu u žalující záložny a postoupil ji po skončení nájmu hotelu novému vlastníku inž. K-ovi. Tomuto záložna zaplatila celý peněz na knížce uložený, ač byla oprávněna zadržeti z něho 2019 Kč ve smyslu § 62 zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 309 sb. z. a n. na krytí nedoplatku dávky z majetku žalovaného, jenž byl povinen zaplatiti peněz ten ze svého majetku. Podle výměru berní správy bylo žalující záložně uloženo, by onen vklad 2019 Kč převedla na berní úřad ke krytí nedoplatku dávky z majetku a z přírůstku na majetku předepsané žalovanému. Peněz ten žalující záložna také bernímu úřadu zaplatila a domáhala se žalobou, o niž tu jde, jeho zaplacení na žalovaném. **O b a n i ž š í s o u d y** žalobu zamítly, odvolací soud z těchto **d ů v o d ů**: Odvolací důvod rozporu napadeného rozsudku se spisy, jež odvolatelka spatřuje v tom, že důvody rozsudku uvádějí jako důvod žalobního nároku, o nějž žalobkyně opírá žalobu, jen bezdůvodné obohacení, ač z doslovu odstavce V. žaloby jest zřejmo, že žalující strana především tvrdí, že učinila za žalovaného náklad 2019 Kč, jež žalovaný byl povinen sám zaplatiti a že teprve v druhé řadě tvrdí, že o tuto částku byl žalovaný bezdůvodně obohacen, jest sice oprávněn potud, že výtku odvolatelky odpovídá skutečnosti, než na rozhodnutí sporu nemá tento poklesek vlivu, třebaže se soud první stolice v důvodech rozsudku otázkou důvodnosti žalobního nároku po této stránce nezabýval. Podle názoru odvolacího soudu není vzhledem k souhlasnému přednesu stran žaloba odůvodněna, pokud se